

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 714/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED], a [REDACTED], zastúpených LEGAL & CORP s. r. o., Gajova 11, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Up/1275/2023 z 24. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. novembra 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať im primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd v upomínacom konaní platobným rozkazom sp. zn. 7Up/1275/2023 z 18. septembra 2023 uložil sťažovateľom ako žalovaným povinnosť do 15 dní od doručenia tohto platobného rozkazu spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 168 000 eur s príslušenstvom alebo v tej istej lehote podať odpor. Zároveň uložil sťažovateľom povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov konania.

3. Sťažovatelia doručili okresnému súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu odpor proti platobnému rozkazu. Okresný súd uznesením z 11. júla 2024 vydaným vyšším súdnym úradníkom odmietol odpor sťažovateľov s poukazom na § 12 ods. 1 písm. c) zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len

„zákon o upomínacom konaní“), pretože bol podaný inak ako podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní. V dôvodoch rozhodnutia ozrejmil, že právny zástupca sťažovateľov doručil okresnému súdu všeobecné podanie, a to elektronicky prostredníctvom všeobecnej agentúry Ústredného portálu verejnej správy (ďalej len „ÚPVS“), pričom formulár na podanie odporu, ktorý bol prílohou tohto podania, nebol ako príloha podpísaný zaručeným elektronickým podpisom. Zaručeným elektronickým podpisom bolo podpísané len všeobecné podanie uskutočnené cez ÚPVS, v ktorom právny zástupca oznámil súdu, že v prílohe podania zasiela odpor proti platobnému rozkazu. Odpor bol podaný na vytlačennom formulári a nebol podpísaný.

4. Sťažovatelia podali proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažnosť tvrdiac, že odpor podali so zaručeným elektronickým podpisom a splňal všetky náležitosti v zmysle zákona o upomínacom konaní. Podanie ich predchádzajúceho právneho zástupcu obsahovalo prílohu so 4 dokumentmi a jedným z nich bol odpor vo formáte .asice. Preto tvrdili, že zo strany okresného súdu došlo k omylu a prehliadnutiu skutočnosti, že sťažovatelia podali odpor so zaručeným elektronickým podpisom.

5. O sťažnosti sťažovateľov rozhodol sudca okresného súdu, ktorý ju napadnutým uznesením zamietol. Zdôraznil, že dôvodom odmietnutia odporu nebola skutočnosť, že využili elektronický spôsob jeho odoslania, ale to, že nesplnili formálne náležitosti podaného odporu. Na podanie odporu totiž nevyužili na to určený elektronický formulár, t. j. elektronický dokument obsahujúci automatizovane spracovateľné pravidlá, prostredníctvom ktorých je možné elektronickými prostriedkami vyplniť a prezentovať vyplnené údaje v štruktúrovanej forme, spracovateľnej aj automatizovaným spôsobom informačnými systémami, ale podali ho len ako dokument vo formáte .asice, ktorý bol prílohou podania. Súčasne vysvetlil, že na to, aby mohlo byť podanie akceptované ako elektronický formulár, bolo potrebné takéto podanie vytvoriť ako originálne podanie prostredníctvom autorizovaného portálu (eŽaloby alebo slovensko.sk) a následne ho autorizovať a odoslať prostredníctvom tohto portálu.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Proti napadnutému uzneseniu o zamietnutí sťažnosti sťažovatelia podali túto ústavnú sťažnosť, v ktorej opakujú v zásade rovnaké námietky ako v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Trvajú na tom, že odpor bol v čase jeho podania podpísaný elektronickým podpisom a splňa všetky náležitosti v zmysle § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní. Ústavnému súdu predkladajú snímku elektronického dokumentu, ktorá má údajne preukazovať, že odpor sťažovateľov bol podpísaný zaručeným elektronickým podpisom ich predchádzajúceho právneho zástupcu.

7. Druhá námietka sťažovateľov smeruje k záveru okresného súdu o tom, že odpor údajne nebol podaný na určenom elektronickom formulári. Oponujú, že odpor podali na určenom elektronickom formulári a tento odpor bol autorizovaný elektronickým podpisom. Nie je im zrejmé, z akého dôvodu považuje okresný súd elektronický formulár za „neoriginálny“ a v čom má spočívať originalita elektronického formulára, keďže ani § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní nevyžaduje akúsi originalitu elektronického formulára. Sťažovatelia sa domnievajú, že okresný súd považoval elektronický formulár za neoriginálny, pretože po vyplnení formulára bol tento formulár

následne vytlačený z tlačiarne, oskenovaný, a to podľa názoru okresného súdu nemožno považovať za originálne vytvorený dokument. Ak by bola táto domnienka správna, tak okresný súd postupoval podľa názoru sťažovateľov neprimerane formalisticky, svojvoľne a tento postup viedol k zjavnej nespravodlivosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ku ktorému malo dôjsť napadnutým uznesením okresného súdu o zamietnutí sťažnosti sťažovateľov nasmerovanej proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu vydanému v upomínacom konaní z dôvodu nesplnenia zákonom vyžadovaných náležitostí. Sťažovatelia napádajú nesprávne zistený skutkový stav týkajúci sa nimi podaného odporu (spočívajúci v nesprávnej forme odporu a v absencii elektronického podpisu) a nadväzne i nesprávny právny záver, pretože na jeho podklade bol ich odpor odmietnutý. Okresnému súdu preto vyčítajú prílišný formalizmus pri posudzovaní nimi podaného odporu.

9. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

10. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

11. Po preskúmaní napadnutého uznesenia, v rámci ktorého ústavný súd posudzoval zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd konštatuje, že nezistil, že by výklad právnych noriem aplikovaných vo veci sťažovateľov a závery okresného súdu v napadnutom uznesení boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia relevantných ustanovení, ktorá by bola popretím podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu.

12. Ustanovenia zákona o upomínacom konaní poskytujú alternatívny spôsob riešenia sporov o peňažné plnenie a upravujú výlučne elektronické konanie, v ktorom sa rozhoduje o vydaní platobného rozkazu. Možno preto konštatovať, že ide o elektronickú alternatívu k už existujúcemu režimu platobného rozkazu, ktorý je upravený v Civilnom sporovom poriadku. Zákon predpokladá posielanie návrhov vo forme štandardizovaných elektronických formulárov zverejnených na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Štandardizované formuláre sprevádzajú celé konanie, a to aj pre prípad podania odporu, ak je tento podaný elektronickými

prostriedkami. Vzhľadom na to, že ide o alternatívny spôsob riešenia konkrétneho druhu sporov, ktorého účelom bolo najmä urýchlenie vyriešenia určitej sporovej agendy, zákonodarca vyžaduje pre tento typ súdneho konania formálnu prítomnosť v podobe formulárového konania.

13. V tejto súvislosti sa žiada uviesť, že ústavný súd posudzoval súlad § 11 ods. 2 a § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní s čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a nálezom sp. zn. PL. ÚS 10/2023 z 24. januára 2024 návrhu na vyslovenie nesúlady daných ustanovení s ústavou a dohovorom nevyhovel. Napadnuté ustanovenia sú v súlade s napadnutými referenčnými článkami ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu. Ústavný súd aj v prípade sťažovateľov poukazuje na právne závery uvedené v predmetnom náleze, na ktoré odkazuje (pozri PL. ÚS 10/2023).

14. Z § 11 ods. 2 a § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní vyplýva, že žalovaný vzhľadom na svoje procesné postavenie je v určitej akceptovateľnej „výhode“, pretože na rozdiel od žalobcu má možnosť podať odpor proti platobnému rozkazu aj v písomnej forme osobne do podateľne okresného súdu alebo prostredníctvom poštového podniku, čo zdôraznil v napadnutom uznesení aj okresný súd. Ak sa však rozhodne pre elektronickú formu komunikácie, musí rešpektovať podmienky tejto formy komunikácie formulárového konania uvedené v § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní.

15. V tejto veci okresný súd sťažovateľom zrozumiteľne a pomerne vyčerpávajúco vysvetlil, v čom spočívajú vady nimi podaného odporu, ako mal byť odpor správne podaný, aby spĺňal podmienky vyplývajúce zo zákona o upomínacom konaní, vrátane toho, čo sa rozumie originálom dokumentu. Ani námietky sťažovateľov nie sú spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia. Sťažovatelia síce podali odpor elektronicky, ale nie prostredníctvom na to určeného formulára (čo napokon v ústavnej sťažnosti potvrdili), keď uviedli, že odpor bol podaný na formulári, ktorý bol vytlačený, oskenovaný a elektronicky podaný. Okrem toho, odpor, ktorý mal tvoriť prílohu všeobecného podania, nepodpísali zaručeným elektronickým podpisom. Snímka elektronického dokumentu, na ktorú sa sťažovatelia odvolávajú, nepreukazuje, aký dokument bol podpísaný; nie je z nej zrejmé, že by išlo o podpísanie dokumentu, ktorý by sa číselne alebo akokoľvek inak zhodoval s tým, o ktorom tvrdia, že malo ísť o odpor s formátom .asice, a to napriek tomu, že snímka s takouto preukaznou hodnotou sa dá vyhotoviť. Argumenty sťažovateľov zostali v rovine ničím nepreukázaných tvrdení a nemajú potenciál založiť pochybnosti o správnosti skutkových a právnych záverov okresného súdu.

16. Podstatnejšie pre posúdenie veci je, že sťažovatelia mali objektívnu možnosť riadne uplatniť svoje procesné práva, t. j. podať odpor, a bolo na ich zvážení, akou formou tak urobia. Pokiaľ si zvolili formu elektronického podania s vopred nastavenými pravidlami, o ktorých boli preukázateľne poučení, ich argumentácia týkajúca sa nadmerne formalistického prístupu okresného súdu pri posúdení splnenia podmienok na podanie odporu vyžadovaných zákonom o upomínacom konaní, neobstojí. Nedodržaním prísne stanovených a vyžadovaných formálnych podmienok na podanie odporu sa sťažovatelia sami vystavili zákonom predvídanému následku v podobe odmietnutia odporu podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní. To platí osobitne za situácie, ak boli pri podaní odporu zastúpení advokátom. Sťažovatelia pritom mali na výber, akú

formu podania si zvolia, jedinou požiadavkou bolo, aby táto forma vyplývala z ustanovení zákona o upomínacom konaní.

17. Ústavný súd, opätovne zdôrazňujúc súladnosť postupu podľa už uvedených ustanovení zákona o upomínacom konaní, poukazuje na svoj už stabilný právny názor vyjadrený napr. v rozhodnutiach sp. zn. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, podľa ktorého uplatňovanie zákona v súdnom konaní a postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom (s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi) nemožno hodnotiť ako porušenie základných ľudských práv, teda ani považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ak teda okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí odporu zamietol, nemožno také rozhodnutie považovať za arbitrárne a ústavne neudržateľné.

18. Ústavný súd súčasne dodáva, že uvedenú problematiku používania elektronických formulárov v upomínacom konaní už opakovane riešil. Ide o uznesenia ústavného súdu, ktorými boli ústavné sťažnosti odmietnuté z totožných dôvodov (IV. ÚS 118/2020, IV. ÚS 369/2020, I. ÚS 472/2020, II. ÚS 177/2020, I. ÚS 479/2020, I. ÚS 37/2021, I. ÚS 141/2021, IV. ÚS 208/2021, III. ÚS 326/2022, I. ÚS 464/2022, II. ÚS 524/2022, III. ÚS 551/2022, II. ÚS 588/2022, IV. ÚS 12/2023, III. ÚS 294/2023, II. ÚS 322/2023, I. ÚS 400/2023, III. ÚS 338/2024) a na ktoré v napadnutom uznesení poukázal i okresný súd. Ústavný súd nevidí žiadnu anomáliu v práve prejednávanom prípade, a teda ani žiaden výnimočný dôvod na to, aby sa od uvedených záverov odchýlil.

19. V napadnutom uznesení ústavný súd nevzhliadol žiadne vybočenie z ústavnoprávných požiadaviek kladených na zachovávanie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite ich ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu